

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Departament Rynku Pracy

**ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI
ORAZ OFERTY PRACY
WEDŁUG ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI
W II PÓŁROCZU 2009 ROKU**

Warszawa, luty 2010 rok

Opracowanie:

Wydział Analiz i Statystyki (JMŁ, MB)

Przedruk w całości lub w części wykorzystanie
danych statystycznych w druku dozwolone
wyłącznie z podaniem źródła

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

ul. Tamka 1

00-349 Warszawa

SPIS TREŚCI

UWAGI OGÓLNE	4
1. ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI WEDŁUG GRUP ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI W KOŃCU 2009 ROKU.....	5
2. NAPŁYW BEZROBOTNYCH WEDŁUG GRUP ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI W II PÓŁROCZU 2009 ROKU.....	8
3. OFERTY PRACY WEDŁUG GRUP ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI W II PÓŁROCZU 2009 ROKU	10
TABLICE:	
Tablica 1. Bezrobotni oraz oferty pracy według grup zawodów i specjalności w II półroczu 2009 roku	15
Tablica 2. Struktura bezrobotnych i ofert pracy według grup zawodów i specjalności w II półroczu 2009 roku	16
Tablica 3. Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności w układzie alfabetycznym	17
Tablica 4. Ranking bezrobotnych według zawodów i specjalności w końcu 2009 roku.....	59
Tablica 5. Bezrobotni według zawodów i specjalności w końcu 2009 roku w układzie alfabetycznym według województw	101

UWAGI OGÓLNE

1. Opracowanie zawiera dane statystyczne przygotowane na podstawie Załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności”.

2. Podstawę do sporządzania statystyki bezrobotnych według zawodów i specjalności w 2009 r. stanowiły następujące akty prawne:

- ❖ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2009 (Dz. U. Nr 221, poz. 1436);
- ❖ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 maja 2009 r. w sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych, objaśnień co do sposobu ich wypełniania oraz wzorów kwestionariuszy i ankiet statystycznych stosowanych w badaniach statystycznych ustalonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2009 (Dz. U. Nr 85, poz. 717);
- ❖ Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 265, poz. 2644, z późn.zm.).

3. Grupa bez zawodu obejmuje osoby nie spełniające warunków:

- ❖ nie posiadające świadectwa (dyplomu) ukończenia szkoły lub odpowiedniego kursu;
- ❖ nie posiadające udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie.

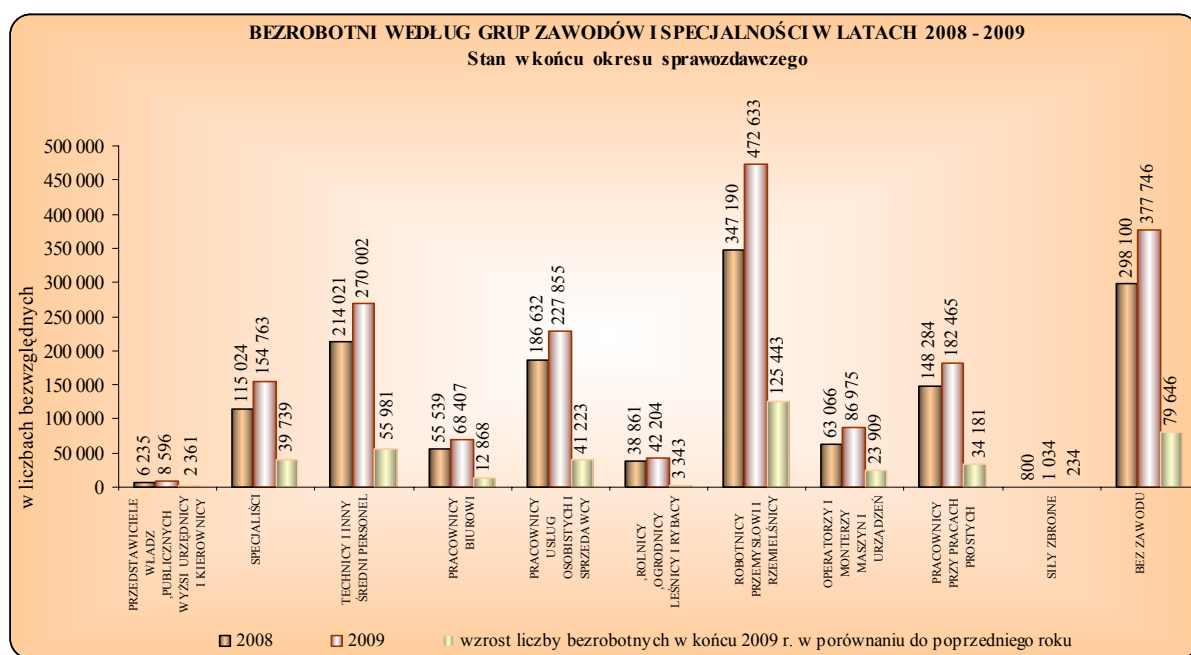
1. ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI WEDŁUG GRUP ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI W KOŃCU 2009 ROKU

Integralną częścią sprawozdawczości o rynku pracy jest statystyka bezrobotnych według zawodów i specjalności.

W końcu 2009 roku w ewidencji urzędów pracy znajdowało się 1892680 osób bezrobotnych, czyli o 418928 osób więcej niż przed rokiem – **względny wzrost bezrobocia wyniósł 28,4%**.

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych **1514934 osoby posiadały zawód** (specjalność), co stanowiło **80% omawianej populacji**. W porównaniu do stanu z końca 2008 roku wśród bezrobotnych posiadających zawód odnotowano wzrost o 339282 osoby, tj. o 28,9%. Względny wzrost był nieco silniejszy niż odnotowany w analizowanym okresie wśród całej populacji bezrobotnych (28,4%).

Według klasyfikacji zawodów i specjalności najbardziej zagregowany poziom obejmuje 10 wielkich grup zawodowych.

Populacja bezrobotnych nie posiadających zawodu, tzw. **”grupa bez zawodu”** **zwiększyła się z poziomu 298100 osób w końcu 2008 r. do 377746 osób w końcu 2009 r.**, czyli wzrost wyniósł 79646 osób (tj. 26,7%). Natomiast odsetek bezrobotnych bez zawodu zmniejszył się choć nieznacznie z 20,2% w końcu 2008 r. do 20% w końcu 2009 r. – czyli nadal **co 5 zarejestrowany bezrobotny nie posiadał zawodu**.

Kształtowanie się liczby zarejestrowanych bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych w końcu 2008 i 2009 roku przedstawia poniższa tabela.

Liczba bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych w latach 2008-2009

Grupy zawodów	Liczba bezrobotnych ogółem według stanu w końcu		Wzrost/spadek w 2009 r. w porównaniu do 2008 r.	
	2008	2009		
	w liczbach bezwzględnych		w %	
OGÓLEM	1 473 752	1 892 680	418 928	28,4
1. PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	6 235	8 596	2 361	37,9
2. SPECJALIŚCI	115 024	154 763	39 739	34,5
3. TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	214 021	270 002	55 981	26,2
4. PRACOWNICY BIUROWI	55 539	68 407	12 868	23,2
5. PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I SPRZEDAWCY	186 632	227 855	41 223	22,1
6. ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	38 861	42 204	3 343	8,6
7. ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	347 190	472 633	125 443	36,1
8. OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	63 066	86 975	23 909	37,9
9. PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH	148 284	182 465	34 181	23,1
0. SIŁY ZBROJNE	800	1 034	234	29,3
BEZ ZAWODU	298 100	377 746	79 646	26,7

Źródło: załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01

W końcu 2009 r. co czwarty zarejestrowany w urzędzie pracy bezrobotny posiadał zawód zaliczany do grupy robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (472633 osoby).

Na rynku pracy trudności ze znalezieniem zatrudnienia mają również osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych, m.in. pracownicy przy pracach prostych oraz nie posiadający zawodu. Bezrobotni zaliczani do grupy pracowników przy pracach prostych zajmują 4 miejsce pod względem liczby zarejestrowanych bezrobotnych. W końcu 2009 roku było zarejestrowanych 182465 takich osób, w tym długotrwale bezrobotni stanowili 30,1%, tj. 54899 osób.

Biorąc pod uwagę liczbę zarejestrowanych bezrobotnych w porównywanym okresie **wzrost tej liczby odnotowano we wszystkich wielkich grupach zawodów** i oscylował w przedziale od 8,6% do 37,9%.

Najsilniejszy względny wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2009 r. w porównaniu do stanu z końca 2008 r. dotyczył takich grup jak: operatorzy i monterzy

maszyn i urządzeń (wzrost o 37,9%, tj. o 23909 osób), przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy (wzrost o 37,9%, tj. o 2361 osób), robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (wzrost o 36,1%, tj. o 125443 osoby) oraz specjaliści (wzrost o 34,5%, tj. o 39739 osób). Najniższy wzrost liczby bezrobotnych zanotowano wśród zarejestrowanych posiadających zawody z grupy rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy.

Należy zaznaczyć, że na czele rankingu zawodów i specjalności bezrobotnych w końcu 2009 r., podobnie jak w latach poprzednich, znalazły się osoby posiadające niskie kwalifikacje zawodowe.

Ranking 10 zawodów i specjalności według malejącej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2009 roku

Zawody i specjalności	Liczba bezrobotnych ogółem według stanu w końcu		wzrost/spadek w 2009 r. w porównaniu do 2008 r.	
	2008	2009		
	w liczbach bezwzględnych		w %	
Sprzedawca	107 768	130 187	22 419	20,8
Ślusarz	33 074	48 476	15 402	46,6
Asystent ekonomiczny	38 383	43 603	5 220	13,6
Krawiec	31 502	35 648	4 146	13,2
Murarz	23 166	33 186	10 020	43,3
Robotnik gospodarczy	24 624	31 595	6 971	28,3
Technik mechanik	22 301	31 500	9 199	41,2
Kucharz	27 155	30 930	3 775	13,9
Robotnik budowlany	19 100	29 074	9 974	52,2
Pracownik biurowy	22 878	25 972	3 094	13,5

Źródło: załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01

Bezrobotni posiadający zawody wymienione w tabeli powyżej w końcu 2009 r. (tj. 440171 osób) stanowili 23,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Oznacza to, że co czwarty bezrobotny posiada jeden z zawodów wymienionych w powyższej tabeli. W odniesieniu do stanu z końca 2008 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 10 przedstawionych zawodach wzrosła o 90220 osób, tj. o 25,8%. Należy zauważyć, że poziom bezrobocia zwiększył się we wszystkich ww. zawodach a w przypadku robotników budowlanych wzrost był ponad 50%.

W rankingu zawodów pierwsze miejsce pod względem liczby bezrobotnych zajmują od lat sprzedawcy - 130187 osób (w odniesieniu do stanu z końca 2008 r. populacja ta wzrosła o 22419 osób, tj. o 20,8%). Natomiast **pierwsze miejsce wśród zawodów nierobotniczych zajął asystent ekonomiczny.** W końcu omawianego roku zarejestrowanych było 43603 bezrobotnych w tym zawodzie, tj. o 5220 osób więcej niż w końcu 2008 r.

2. NAPŁYW BEZROBOTNYCH WEDŁUG GRUP ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI W II PÓŁROCZU 2009 ROKU

W II półroczu 2009 r. w urzędach pracy zarejestrowało się 1624049 osób, tj. o 19,2% więcej niż rok wcześniej. Osoby bez zawodu stanowiły 23,0% nowozarejestrowanych bezrobotnych wobec 23,8% w II półroczu 2008 r.

Najwięcej rejestrujących się w II półroczu 2009 r. bezrobotnych posiadało zawód zaliczany do grupy robotników przemysłowych i rzemieślników – 363149 osób, co stanowiło 22,4% napływu bezrobotnych w tym okresie

Kształtowanie się napływu wg wielkich grup zawodowych w II półroczu 2008 i 2009 roku ilustruje poniższa tabela:

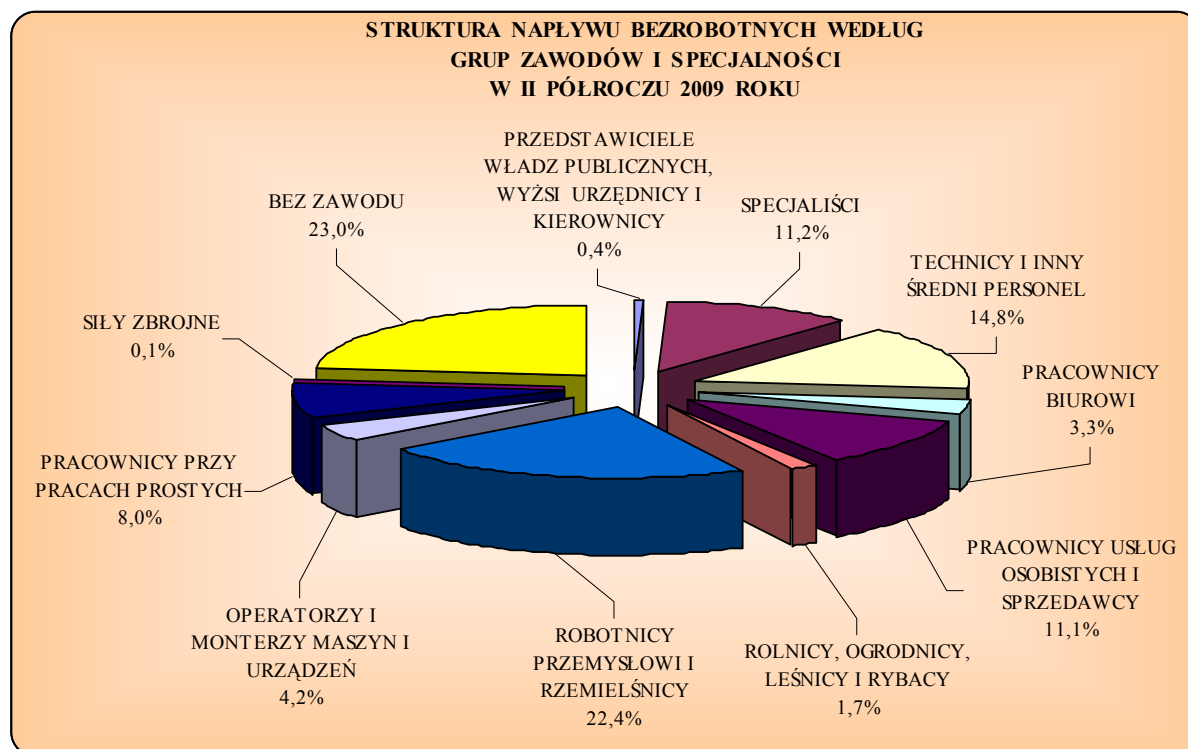
**Napływ bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych
w II półroczu 2008 i 2009 roku**

Grupy zawodów	Napływ bezrobotnych w II półroczu		wzrost/spadek napływu bezrobotnych w II pół. 2009 w porównaniu do II pół. 2008	
	2008	2009		
	w liczbach bezwzględnych		w %	
OGÓLEM	1 362 580	1 624 049	261 469	19,2
1. PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	4 932	6 977	2 045	41,5
2. SPECJALIŚCI	146 064	181 759	35 695	24,4
3. TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	205 865	239 608	33 743	16,4
4. PRACOWNICY BIUROWI	43 277	53 766	10 489	24,2
5. PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I SPRZEDAWCY	151 043	179 822	28 779	19,1
6. ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	25 390	26 840	1 450	5,7
7. ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	296 491	363 149	66 658	22,5
8. OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	53 551	67 427	13 876	25,9
9. PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH	110 275	129 533	19 258	17,5
0. SIŁY ZBROJNE	847	899	52	6,1
BEZ ZAWODU	324 845	374 269	49 424	15,2

Źródło: załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01

Na podstawie danych przedstawionych w tabeli powyżej można zauważyć, że w porównywanym okresie **we wszystkich wielkich grupach zawodowych odnotowano wzrost liczby rejestrujących się bezrobotnych**. Najsilniejszy względny wzrost miał miejsce w wielkiej grupie przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy

(o 41,5% tj. o 2045 osób) oraz w grupie operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (o 25,9% tj. o 13876 osób).

W rankingu zawodów i specjalności według wielkości napływu do bezrobocia najczęściej bezrobotnych zarejestrowało się w zawodach zaprezentowanych w poniższej tabeli.

Ranking 10 zawodów i specjalności według malejącej liczby nowozarejestrowanych bezrobotnych w II półroczu 2009 roku

Zawody i specjalności	Napływ bezrobotnych w II półroczu		wzrost/spadek napływu bezrobotnych w II pół. 2009 w porównaniu do II pół. 2008	
	2009	2008		
	w liczbach bezwzględnych		w %	
Sprzedawca	83 829	98 285	14 456	17,2
Asystent ekonomiczny	34 621	37 024	2 403	6,9
Ślusarz	28 674	36 824	8 150	28,4
Technik mechanik	22 981	28 130	5 149	22,4
Murarz	20 195	25 368	3 956	18,5
Robotnik gospodarczy	20 126	24 193	3 872	19,1
Krawiec	21 412	23 060	2 865	14,2
Kucharz	20 321	22 622	2 496	12,4
Robotnik budowlany	16 252	22 028	4 715	27,2
Pracownik biurowy	17 313	19 555	3 303	20,3

Zródło: załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01

Napływ bezrobotnych w ww. zawodach (tj. 337089 osób) stanowił 20,8% ogólnej liczby bezrobotnych, którzy zarejestrowali się w II półroczu 2009 r. Dla porównania w II półroczu 2008 r. napływ w wymienionych powyżej zawodach stanowił 21,0% nowozarejestrowanych bezrobotnych (tj. 285724 osoby).

W odniesieniu do napływu bezrobotnych w II półroczu 2008 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 10 ww. zawodach wzrosła o 51365 osób, tj. o 18,0%, przy czym należy zauważyć, że napływ do bezrobocia zwiększył się we wszystkich wymienionych w tabeli zawodach.

W II półroczu 2009 r. **najwyższy był napływ sprzedawców, asystentów ekonomicznych oraz ślusarzy**. Są to również zawody, w których zarejestrowanych było najwięcej bezrobotnych w końcu 2009 r.

Najwyższy bezwzględny wzrost rejestracji odnotowano wśród bezrobotnych w zawodach sprzedawca (o 14456 osób) oraz ślusarz (o 8150 osób).

W rankingu zawodów nowo zarejestrowanych bezrobotnych **pierwszy zawód z grupy specjalistów posiadających wykształcenie wyższe znajduje się na 14 pozycji i jest to ekonomista**. W II półroczu 2009 r. zarejestrowało się 18561 osób posiadających ten zawód (tj. o 2840 osób więcej niż w II półroczu 2008 r.). W końcu 2009 r. zarejestrowanych było 18445 osób bezrobotnych w tym zawodzie (tj. o 3173 osoby więcej w porównaniu do końca 2008 r.).

3. OFERTY PRACY WEDŁUG GRUP ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI W II PÓŁROCZU 2009 ROKU

W II półroczu 2009 roku do urzędów pracy zgłoszonych zostało 411301 ofert pracy tj. o 91398 ofert mniej (18,2%) niż w analogicznym okresie 2008 r. W porównaniu do II półrocza 2008 r. spadek liczby ofert pracy odnotowano we wszystkich wielkich grupach, największy w grupie robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (o 34449 ofert) oraz pracownicy przy pracach prostych (o 16808 ofert).

Należy zauważyć, że liczba ofert pracy wykazana w załączniku 3 pozostaje niższa niż wynikająca z danych wykazanych w sprawozdaniu MPiPS-01 o rynku pracy (zsumowanych za 6 miesięcy), gdyż jest ona skorygowana o liczbę ofert pracy, które pracodawcy anulowali.

W analizowanym okresie zdecydowanie największy, bo **95,8% spadek liczby ofert pracy w porównaniu do II półrocza 2008 r. odnotowano w grupie siły zbrojne**, co skutkowało -

przy nieco wyższym niż przed rokiem napływie - zwiększeniem liczby bezrobotnych żołnierzy o ponad 29%.

Drugi, pod względem wielkości względny spadek liczby wolnych miejsc pracy zgłoszonych przez pracodawców do urzędów pracy wystąpił w grupie wielkiej przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy – zgłoszono 2822 oferty, tj. o 36,8% mniej niż przed rokiem (spadek o 1643 oferty). Jednocześnie w grupie tej odnotowano wzrost „napływu” bezrobotnych o 41,5%, co przełożyło się na wzrost liczby bezrobotnych posiadających zawody z wymienionej grupy w końcu 2009 r. - o 37,9%.

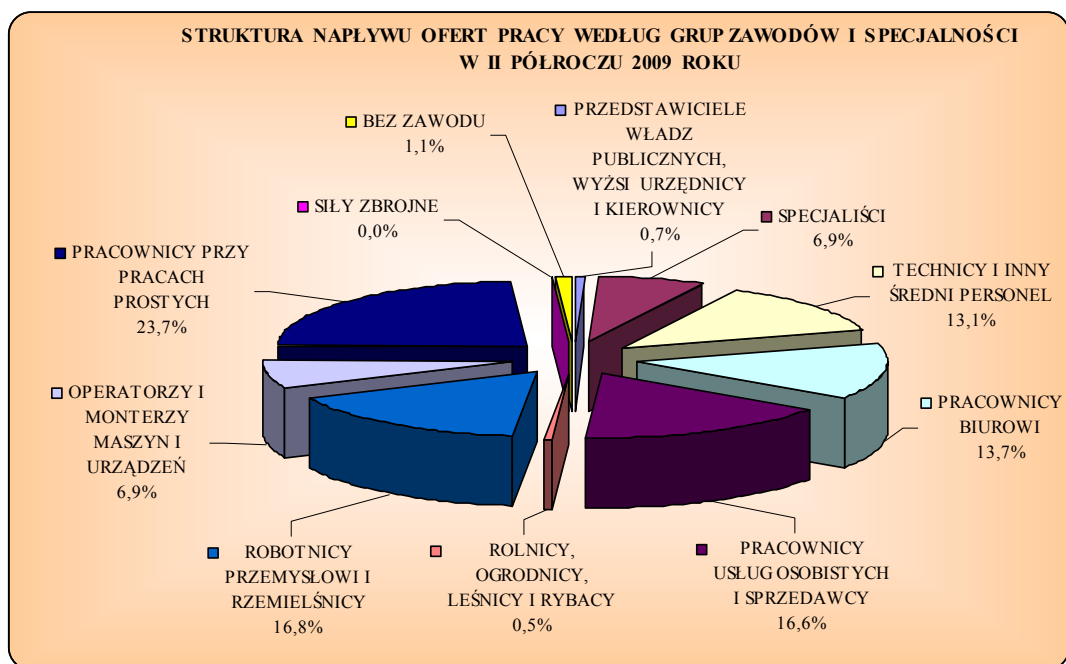
Trzecią grupą zawodów, w której odnotowano wysoki względny spadek zgłoszonych ofert pracy (o 33,3%), byli robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy.

Kształtowanie się liczby ofert zgłoszonych przez pracodawców wg wielkich grup zawodowych w II półroczu 2008 i 2009 roku przedstawia poniższa tabela:

Liczba ofert pracy zgłoszonych w II półroczu 2008 i 2009 roku oraz w końcu 2009 r. wg wielkich grup zawodowych

Grupy zawodów	Oferty pracy zgłoszone w II półroczu		wzrost/spadek napływu ofert w II pół. 2009 w porównaniu do II pół. 2008		Oferty pracy w końcu 2009 w liczbach bezwgl.
	2008	2009			
	w liczbach bezwzględnych		w %		
OGÓLEM	502 699	411 301	-91 398	-18,2	21 251
1. PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	4 465	2 822	-1 643	-36,8	252
2. SPECJALIŚCI	32 593	28 262	-4 331	-13,3	1 597
3. TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	55 821	53 946	-1 875	-3,4	3 269
4. PRACOWNICY BIUROWI	67 500	56 479	-11 021	-16,3	2 154
5. PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I SPRZEDAWCY	79 902	68 281	-11 621	-14,5	3 727
6. ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	2 341	2 239	-102	-4,4	269
7. ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	103 538	69 089	-34 449	-33,3	3 705
8. OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	36 096	28 279	-7 817	-21,7	2 018
9. PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH	114 196	97 388	-16 808	-14,7	3 590
0. SIŁY ZBROJNE	1 003	42	-961	-95,8	20
BEZ ZAWODU	5 244	4 474	-770	-14,7	650

Źródło: załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01

Biorąc po uwagę napływ ofert w II półroczu 2009 roku, był on największy w zawodach przedstawionych w tabeli poniżej.

**Ranking 10 zawodów i specjalności według malejącej liczby
ofert pracy zgłoszonych w II półroczu 2009 roku**

Zawody i specjalności	Oferty pracy zgłoszone w II półroczu		wzrost/spadek napływu ofert w II pół. 2009 w porównaniu do II pół. 2008	
	2008	2009		
	w liczbach bezwzględnych		w %	
Robotnik gospodarczy	41 725	43 403	1 678	4,0
Sprzedawca	41 206	34 797	-6 409	-15,6
Pracownik biurowy	39 398	34 667	-4 731	-12,0
Pracownik administracyjny	15 063	13 578	-1 485	-9,9
Robotnik budowlany	15 795	10 970	-4 825	-30,5
Sprzątaczką	13 085	10 291	-2 794	-21,4
Szwaczka	6 754	6 523	-231	-3,4
Magazynier	9 149	5 705	-3 444	-37,6
Kierowca samochodu ciężarowego	7 168	5 570	-1 598	-22,3
Pracownik ochrony mienia i osób	6 838	5 506	-1 332	-19,5

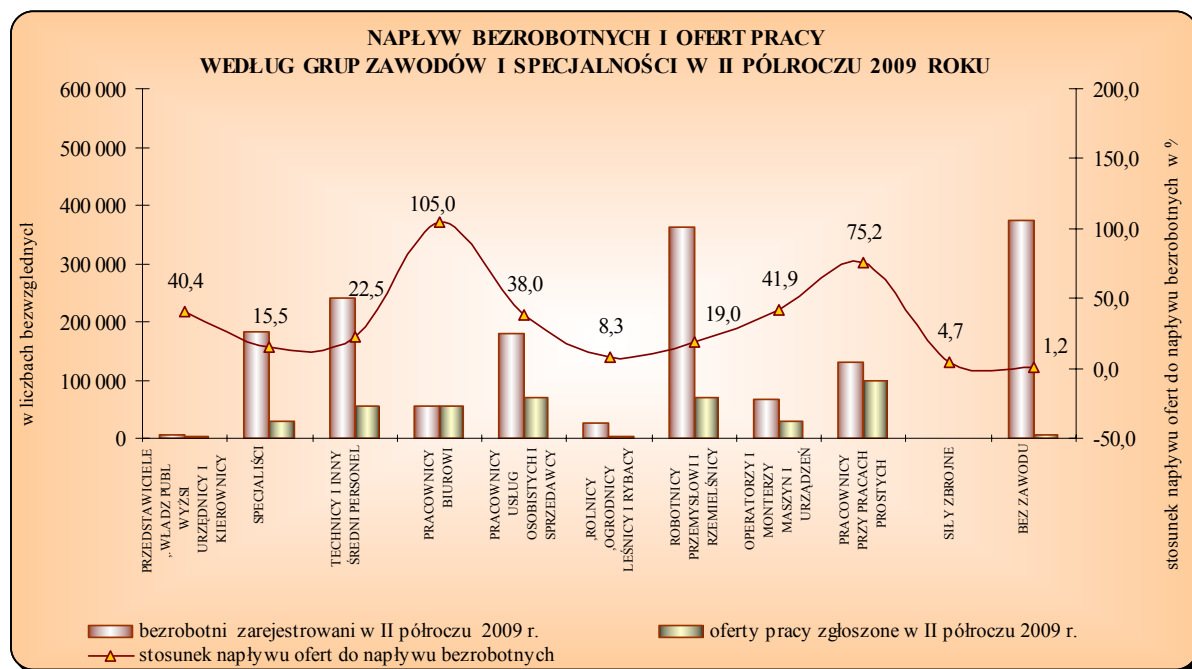
Źródło: załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01

Oferty pracy zgłoszone w w/w zawodach (tj. 171010 ofert) stanowiły 41,6% ogółu zgłoszonych w II półroczu 2009 ofert pracy (w analogicznym okresie 2008 r. udział ten wyniósł 39%).

W II półroczu 2009 r. przewaga ofert pracy nad napływem bezrobotnych wystąpiła jedynie w grupie wielkiej pracownicy biurowi, co może świadczyć o tym, że w grupie tej można mówić o niedoborach pracowników. W pozostałych grupach napływ ofert pracy pozostawał zdecydowanie niższy niż liczba noworejestrujących się bezrobotnych posiadających zawody z danej grupy.

Najgorzej wyglądała sytuacja osób bez zawodu, gdzie na 1 ofertę pracy przypadło 84 bezrobotnych zarejestrowanych w tym okresie.

W przypadku rolników, ogrodników i leśników liczba ofert pracy była niemal 12-krotnie niższa liczba nowozarejestrowanych bezrobotnych.

Liczba zgłoszonych wolnych miejsc pracy wystarczyłaby dla co szóstego specjalisty oraz co czwartego zarejestrowanego w II półroczu 2009 r. technika i innego średniego personelu.

Szansę na uzyskanie zatrudnienia miała co trzecia osoba z grupy pracownicy usług osobistych i sprzedawcy oraz 19% nowozarejestrowanych robotników przemysłowych i rzemieślników, a także 40% osób, które zarejestrowały się w II półroczu 2009 r. w zawodach zaliczanych do grupy przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników.

